بسم الله الرحمن الرحيم

ބަސް ކޮމިޓީ

ދިވެހިބަހުގެ އެކަޑަމީ

އައު ލަފުޒު ހެދުމުގެ އުސޫލުތައް

ތައާރަފު

މިއީ ދިވެހި އައު ލަފުޒު ހެދުމާއި، އައު މަފްހޫމުތަކަށް ލަފުޒެއްގެ މާނަ ފުޅާކުރުމާއި، ބޭރު ބަސްބަހުން ގެނުވާ ލަފުޒުތައް ދިވެހިކުރުމާއި، އާންމު އިސްތިޢުމާލުގެ ތެރެއިން ފެތުރެމުންދާ ލަފުޒުތައް ބަލައިގަތުމުގައި ދިވެހިބަހުގެ އެކަޑަމީން އަމަލުކުރަމުންދާ އުސޫލުތަކެވެ. މި އުސޫލުތަކަށް ކިޔަނީ "އައު ލަފުޒު ހެދުމުގެ އުސޫލުތައް" އެވެ.

މަޤްޞަދު

މި އުސޫލުގެ މަޤްޞަދަކީ އައު ލަފުޒު ހެދުމުގައި ތަބާވާ ހަމަތައް ނުވަތަ އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކުރުމެވެ.

އުސޫލުތައް

1. މާނަ ފުޅާކުރުން

މާނަ ފުޅާކުރުމަކީ ބަސްފޮތުގައި އޮތް ލަފުޒަކަށް އައު މަފްހޫމެއް ނުވަތަ މާނައެއް އިތުރުކޮށްގެން އައު އިސްތިޢުމާލެއް ތައާރަފުކުރުމެވެ. މާނަ ފުޅާކުރުމުގައި ދެ ގޮތަކަށް އަމަލުކުރެވެއެވެ. އެއީ:

1.1 ބޭރުބަސްލަފުޒެއްގެ މާނަ ފުޅާކުރުން

މިއީ، ލަފުޒެއް ބޭނުންވާ އައު މަފްހޫމަކާ ގުޅުން ހުރި މާނައެއް ވާ ބޭރުބަސްލަފުޒަކަށް މާނައެއް އިތުރުކޮށް އިސްތިޢުމާލުކުރަން ގެނައުމެވެ.

މިސާލު:

ލަފުޒު	ބޭރު މާނަ	އިތުރުކުރި މާނަ
ވާސަ ނ.	1. ދިރިއުޅޭ ތަން. 2. ދިރިއުޅޭ ވެށި.	3. އިންސާނުން ނުވަތަ ދިރުން ހުރި އެހެން އެއްޗެއް އުފެދޭ، ނުވަތަ އުފެދިގެން ދިރިއުޅޭ، ނުވަތަ އުފެދިގެން އާލާވަމުންދާ ވެށި.
ބައްރު ނ.	1. ބައްރު	2. ދުނިޔޭގެ މާކަނޑުތަކުގައި އެއް ބިމަކަށް ޖެހިގެން އޮތް ބޮޑެތި ހަރު ބައްރު.

1.2 އާދީރަފުޒުއެއްގެ މާނަ ފުޅާކުރުން

މިއީ، އަހަރު ގަފުޅުދަކަށް ރަފުޒެއް ބޭނުންވާ ހިނދު، އާދަވެގެން ބޭނުންކުރާ ރަފުޒެއްގައި އެ ގަޑިގަޑީގާ ގުޅުން ހުރި މާނައެއް ވާ ނަމަ، އެ ރަފުޒަށް މާނައެއް އިތުރުކުރުމެވެ.

މިސާލު:

ރަފުޒު	މާނަ	އިތުރުކުރި މާނަ
ހަކަތަ ނ.	1. ހަރަކާތް ހިންގާނެ ކުޅުދުންތެރިކަމާއި ގަދަކަން ލިބިދޭ ބާރު، ނުވަތަ ގައިގެ ވަރު.	2. އެއްޗެއްގައި ހުންނަ އެކަން އެއްޗެއް ހިންގައިދިނުމުގެ ބާރު. 3. ދިރުމުގެ އަލި ނުވަތަ ވަގި ނުވަތަ ރޫހުން ކަރަންޓު މުޅިއެއް ބާރު. 4. އެއްޗެއް ވަކިވަރަކަށްވެފައި ބާރަށް އުފެދުނުން އުފެދޭ ކަރަންޓު އުފައްދުމުގެ ބާރު.
އުޑަނުދު ނ.	1. ދިރުމުގައި ދަރުމަވެރިން ކަނޑުގައި ދުއްވައިއުޅުން ތަކެތި. މި އެއްޗެހިގައި ދިރުމަށް ފެނުމުގެ ދަރުމަފަހި ހުރެއެވެ.	2. އެއްގަމާއި ޖައްވާއި ކަނޑާއި ކަނޑުއަޑިން ދަށުގައިއުޅޭ ހަރަކާތްތަކަށް ރަނގަޅަށް ހުރުން ތަކެތި.

2. ރަފުޒުގެ ޖިންސި ބަދަލުކުރުން

ރަފުޒުގެ ޖިންސި ބަދަލުކުރުމަކީ ބަހުގެ ވަރި ޖިންސީއެއްގައި އާންމުކޮށް އިސްތިޢުމާލުކުރާ ރަފުޒެއް އޭގެ ޚިލާފުކަން އެއްވެސް ބަދަލެއް ނުގެނެސް އެހެން ޖިންސީއެއްގައި ބޭނުންކުރުމެވެ.

މިސާލު:

ރަފުޒު	ޖިންސި	އާންމު އިސްތިޢުމާލުގެ މިސާލު	ބަދަލު ޖިންސީއެއްގެ އިސްތިޢުމާލުގެ މިސާލު
ލޯބި	ނަރަން	ގައުމީ ލޯބި އާލާކުރުން	ލޯބި ކުއްޖެއް (ނަރަންއިތުރު)
ތިޔުން	މަސްދަރު	ރައްދިއްޔާ ތިޔުން ވަރަށް މުހިންމު	ކަމާބޭ ތިޔުން ހުރަހަގައިވި (ނަރަން)

3. ސިފައަށް ނިސްބަތްކޮށް ނަން ދިނުން

ސިފައަށް ނިސްބަތްކޮށް ނަން ދިނުމަކީ ވަކި ނަމެއް ނުކިޔާ އެއްޗަކަށް އެއާ ސިފަ ވައްތަރު އެއްޗެއްގެ ނަން ދިނުމެވެ.

މިސާލު:

ރަފުޒު	އަޅު އިސްތިޢުމާލު/މާނަ
ބަނޑު	މުޑު އުފެދޭން އެއްޗެހި ހުރި ހަރުފަތި ހުންނަ ކަނޑުމަތީ އުޑަނދު
ގޮޅި	ގައި ގަނޑުކޮޅެއްގެ ނުވަތަ ޖަމާއަތެއްގެ ދަރުން އެތަރަކަށް ނިސްބަތްވާ ގޮތަށް ހިންގާ ތަންތަން ނުވަތަ ބައިބައި
ފަސްއިނގިލި	މާދުގައި އުޅޭ ދިރޭ އެއްޗެއް. މި ހުންނަނީ ތަރިއެއްގެ ސިފައިގައި ފަސް ފައިކަންޏާކޮށެވެ.

4. ޖަމުޢު ފުރޮޅުން

ޖަމުޢު ފުރޮޅުމަކީ ޖަމުޢެއްގެ ޢިޙުތިރާމް ބަދަލުވެ ގެނެސްގެން އެއަށް ނިސްބަތްވާ އިތުރު މާނައެއް ދޭހަވާ އަދު ޖަމުޢެއް ހެދުމެވެ.

މިސާލު:

ޖަމުޢު	ޢިޙުތިރާމް ބަދަލުވެ ގެނެސްގެން އުފެދުނު ޖަމުޢު
ހަނދުވަރު	ހަނދުވަރީ
ބަސް	ބައްސަ
ދޫސުން	ދޫސުވިއްއާމު

5. އެކަ އިތުރުކުރުން

އެކަކީ ޖަމުޢެއްގައި އެކުލެވޭ ބައިތަކުގެ ތެރެއިން މާނައެއް ދޫކުރާ، އިތުރަށް ބައިންކުރުވާ އެންމެ ކުޑަބައެވެ. ޖަމުޢުކަން އެކަކަށް އިތުރުކޮށްގެން ދެ ގޮތަކަށް އަދު ޖަމުޢު ހަދައެވެ. އެއީ އިދިކޮޅު މާނައެއް ދޭހަކޮށްދޭ އެކަތައް ކުރިއަށް އިތުރުކޮށްގެން، ނުވަތަ ސިފައެއް ދޭހަކޮށްދޭ އެކަތައް ފަހަތަށް އިތުރުކޮށްގެންނެވެ.

މިސާލު:

	އުސޫލު	ދޫރަޖުޢާއި އިތުރުކުރި އެކަ
5.1	އިދިކޮޅު މާނައެއް ދޭހަކޮށްދޭ އެކަތައް ކުރިއަށް އިތުރުކުރުން	ނާ|އުއްމީދު، ނު|ރައްކާ، ނަ|ބާއްޖަ، ބަދު|ނަސީބު، ޣައިރު|މުސްލިމު، ޖާ|ހިލީ، ބޭ|އަދަބީ، އިދި|ރާކީ، ނު|ކުރުން،
5.2	ސިފައެއް ދޭހަކޮށްދޭ އެކަތައް ފަހަތަށް އިތުރުކުރުން	ދީން|ވެރި، ހިތަމަން|ތެރި، ޖަގާ|ދާރު، ޖަދު|ވެރި، އެއްބައި|ވަންތަ

6. ޖަމުޢުން ބައެއް އުނިކޮށްގެން ޖަމުޢު ހެދުން.

ޖަމުޢެއްގައި ހިމެނޭ ބައެއް ނުވަތަ އެކަތައް އުނިކޮށްގެން އަދު ޖަމުޢު ހަދައެވެ.

މިސާލު:

ޖަމުޢު	އަދު ޖަމުޢު
ތުމާދާނު	މާދާނު
ވުނަދާނަ	ވުނަ

7. އެކުވިލަފުޒު ހެދުން

އެކުވިލަފުޒު ހެދުމަކީ ދެ ލަފުޒު ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ ލަފުޒު ހިމަނައިގެން ލަފުޒު ބައެއް ކުދިކޮށް ހެދުމެވެ. އެކުވި ލަފުޒުތައް ހިމެނޭ ތަނުގައި ލަފުޒުތަކުގެ ތަރުތީބު މާނަ ނުބަދަލުވާ ގޮތަށް ހުރެއެވެ. އެ އެކުވި ލަފުޒުތަކުގެ ތަރުތީބުވާނެއެވެ.

އެކުވިލަފުޒު ހެދޭ 7 ގޮތެއް ވެއެވެ.

	އުސޫލު	މިސާލު
7.1	ރިޔާ ބޭނުމަށް ނިސްބަތްކޮށްގޮތް	މަސްވެރި، ހުނަރުވެރި، ކުކުޅުވެރި، ނަރުހުނަރުވެރި، ދަރިވަރި
7.2	ހިލޭ ބާވަތްތަކަށް ނިސްބަތްކޮށްގޮތް	މަސްހުނި، މާބަސްކުރަނި
7.3	މާއްދީ ސިފައަކަށް ނިސްބަތްކޮށްގޮތް 	ދިރުންބަދަލު، ގުޑުގުޑާލުން، ނަގަދަރި، ފުއްސުބަރި، ކަލޭބަޑިމަރުން، ކަޅުވެއްޖެ، ކޮނޑުކުރުން، ވަސްމީރު، ބައިބާ
7.4	މާނަވީ ސިފައަކަށް ނިސްބަތްކޮށްގޮތް	ނަސްރުރި، ހިތްބަލި، ހިތްއަދި، ހިތްގަދު، ބޯހަރު
7.5	އެއް ގިންތިއެއްގެ ތަކެއްޗަށް ނިސްބަތްކޮށްގޮތް	އޮޑިދޯނިފަހަރު، އޮޑިކަންވާރު، ފުރިތަންމަތި، ގޮތިގެދޮރު، ބަރުދަނުމާރިތަވާހަކަ، އާރާބަރު
7.6	ކަރާ ކަމަކަށް ނިސްބަތްކޮށްގޮތް	ފައިގައިވާ، ދަރުމަދަވާ، އަތޮޅުތަބެހެއްޓުން، ހުއްގަވުން
7.7	ކަރާ ދެ ކަމަކަށް ނިސްބަތްކޮށްގޮތް	ފުރާދުއްވާ، ބޮއިހަރުން، އަރައިފައިބާ

8. ލަފުޒު ގުޅުން

ލަފުޒު ގުޅުމަކީ ދެ ލަފުޒެއް ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ ލަފުޒު ދުރަށް ފަސޭހަވާ ގޮތަށް އެއްކޮށްލައިގެން އައު ލަފުޒެއް ހެދުމެވެ.

މިސާލު:

ގުޅިލަފުޒު	ގުޅި ލަފުޒުގައި ހިމެނޭ ލަފުޒު
ރަނިކަ	ރަތް، ނިކަ
ބިސްގަރު	ބިސް، އަރު
ގެވިރި	ގެގެ، ވިރި
ތަރިރުހަނދު	ތަރި، އިރު، ހަނދު
ކަތޮރި	ކަތި، އޮރި

9. ތަކުރާރުކުރުން

ތަކުރާރުކުރުމަކީ ލަފުޒެއް ނުވަތަ ލަފުޒެއްގެ ބައެއް ތަކުރާރުކޮށްގެން އައު ލަފުޒު ހެދުމެވެ.

މިސާލު:

ތުންތުންމަތިން، ތިންތިންފަންކުރުން، ފަޅިފަޅިކުރުން

10. ހިރިލަފުޒު ގޮތުން

ހިރިލަފުޒަކީ އެ ލަފުޒުގައި ކާލި ނުވަތަ ހިރި ހަމަވާ ލަފުޒެވެ. ހިރިލަފުޒު ގޮތުގަލީ ލަފުޒަކާއި އެ ލަފުޒެއްގެ އިދިލަފުޒު ގުޅުވައިގެން އެ ކަލެއްގެ ޢަމަލު ދާރާކާތްތަ ލަފުޒެއް ގޮތުގެވެ.

މިސާލު:

ހިރިލަފުޒު	ހިމެނޭ ދެ ލަފުޒު
ވާނުވާ	ވާކަންކަން / ނުވާކަންކަން
ލަފައިފުރުން	ލެފުން / ފުރުން
ގަނެވިއްކުން	ގަތުން / ވިއްކުން

11. އިސްމުލްޖިންސް ގޮތުން

އިސްމުލްޖިންސަކީ ބޭނުންވާ މަފްހޫމެއް ދޭހަކުރާ ދެ ލަފުޒެއް އިސްމުލްޖިންސްގެން ހަދާ ލަފުޒެވެ.

މިސާލު:

އިސްމުލްޖިންސް	މަފްހޫމު
އަންނައުނު	އުނުއަނުނަ ތަކެތި
އިންސާނިއްޔަ	ސަޤާފަތި
ކުދިކުދި	ދަރިފުޅުކުދިން

12. އުނިބަސް ގޮތުގައި އުނިބަސްތަކުން ލަފުޒު ގޮތުން

އުނިބަސަކީ ބާވަތް ހަމަވާ ގޮތަށް ހަނދާ ޢާންމުކޮށްގެން ގޮވޭނެ ގޮތެވެ. މިގޮތަށް ބުނެވޭ އެއް އެކިއެކި ބާވަތް ބުނާ ބޭނުމުގައި އުނިބަސް އަދި އެއް އެކިއެކި ޖަރަހަކާސް ހިމޭ ދެ ލަފުޒުގެ އުނިބަސް ކުރިއެވެ. މި އުސޫލުން، ދެ ބާވަތަށް އެއް ލަފުޒު ހަދައެވެ. އެއީ އުނިބަސް ގޮތުގައި، އުނިބަސްއެއްގެ ބައިވެރިން އެއް ލަފުޒު ގޮތުގެވެ.

12.1 އުނިބަސް ގޮތުން

އުނިބަސް ގޮތުގަލީ ބާވަތް ހަމަވާ ދެ ލަފުޒެއް ނުވަތަ ބިން ލަފުޒެއް ގުޅުވައިގެން ޢާންމުކޮށް ގޮތުގެވެ.

މިސާލު:

ޢާންމުން (އުނިބަސް)	ހިމެނޭ އެއްޗިހި
މަސްމަހާމެހި	މަސް / ބޮޑެތި މަސް / ކުޑި މަސް
ގަސްގަހާގެހި	ގަސް / މައްޗަށް (އަރާ) ހެދޭ ގަސް / ބިމަށް ފެތުރޭ ގަސް
ވައްތަރުވާފައި	އާބާދީވެރިކަމުގެ ވައްތަރު

12.2 އުލިބަހުގެ ބައިނުން ލަފުޒު ހެދުން

މިއީ އުލިބަހުގެ ފުރަބައިގައި ވަކި މާނައެއް ނެތް ނަމަ، އެ ބައިނުން އައު މަފްހޫމެއް ދީގެން އައު ލަފުޒު ހެދުމެވެ.

މިސާލު:

އުލިބަސް	އައު ލަފުޒު
ދަމުރުވަމުރު	ވަމުރު
ނަސޫރަމްވަސޫރަމް	ވަސޫރަމް

13. ތައްގަނޑު ލަފުޒު ހެދުން

ތައްގަނޑު ލަފުޒު ހެދުމަކީ އައު ލަފުޒެއް ބޭނުންވާ ހާލަތެއްގައި، އެ މަފްހޫމަކާ ގުޅޭ ދިވެހި ލަފުޒެއްގެ އަޑު ތައްގަނޑަށް ބިނާކޮށް ލަފުޒު ހެދުމެވެ.

މިސާލު:

ބިނާއީ ތައްގަނޑު	އައު ލަފުޒު
ކޮލަން	ދޮލަން
ނީލަން	ބީލަން
އިދާރާ	ވިދާރާ

14. ކަޓިލަފުޒު ހެދުން

ކަޓިލަފުޒަކީ އާންމު އިސްތިޢުމާލުގައި ދިގުކަން ވާސްރަގޮތަކުން ނިމުނު ހުރަ ބޭނު ލަފުޒެއް ކުރުކޮށްގެން ބޭނުންކުރާ ލަފުޒެވެ.

މިސާލު:

ލަފުޒު	ކުރު ގޮތް (އައު ލަފުޒު)
ކިއުކަސްބަރު	ކަސްބާ
ކަށްޕީތާން	ކަށްޕީ
ލޯބިވި	ލޯބި

15. މުރާޖު ލަފުޒު ހެދުން

މުރާޖުލަފުޒަކީ އަލަށް ތަޢާރަފުކުރާން ބޭނުންވާ މަފްހޫމެއް ދޭހަކޮށްދޭ ލަފުޒުތަކުގެ މުރާޖު ނުވަތަ ފުރަބައި ބޭނުންކޮށްގެން ހަދާ ލަފުޒެވެ.

މިސާލު:

މަފްހޫމު	މުރާޖު ލަފުޒު
ޑާޓި ދަށްފުން	ޑާދަ
ޑާޓި މަލިފުން	ޑާމަ
ފިއުންގަނޑު	ފިއުގަ

16. ބޭރު ލަފުޒު ތަރުޖަމާކުރުން

ބޭރު ބަސްބަހުގެ އެކުވިލަފުޒެއްގައި ހިމެނޭ މަފްހޫމެއް ދިވެހިބަހަށް ގެނައުމަށް ޓަކައި އެ ލަފުޒުގައި ހިމެނޭ ވަކިވަކި ލަފުޒު ތަރުޖަމާކޮށްގެން އައު ލަފުޒު ހަދައެވެ.

މިސާލު:

ބޭރު ލަފުޒު	ތަރުޖަމާ ލަފުޒު
black box	ކަޅުފޮށި
red carpet	ރަތްދުރު
airport	ވައިގެބަނދަރު

17. ބޭރު ބަސްބަހުގެ ލަފުޒުން ލޯނުލަފުޒު ހެދުން

ލޯނުލަފުޒު ހެދުމަކީ ބޭރު ބަސްބަހުން ލަފުޒު ގެނެސް ދިވެހިބަހުގެ އަޑުތަކަށް ފެތޭ ގޮތަށް ބަދަލުކޮށް ބަލައިގަތުމެވެ. ލޯނުލަފުޒު ގެނައުމުގައި އެ ލަފުޒެއް ގެނެސް ބަހަކާ ދިވެހިބަހާ ހުރި ތާރީޚީ ގުޅުމާއި ތިމާގެކަމުންނާއި، ލަފުޒުގެ އަޑުތަކުގައި ދިވެހިބަހުގެ އަޑުތަކާ ހުންނަ އެއްގޮތްކަމަށް އިސްކަން ދެވެއެވެ. ދިވެހިންގެ އިސްލާމީ ސަގާފީ ބަސްތަރިކަ ހިފެހެއްޓުމަށް ޓަކައި ލޯނުލަފުޒު ގެނައުމުގައި ޢަރަބި، އުރުދޫ، ފާރިސީ، އަޗަރީ، ތަމިލި މި ބަސްބަހުން އިސްކަންދެވެއެވެ. އަދި ދިވެހިބަހުގެ މައި ބަސްކަމުގައިވާ ސަންސްކްރިޓުބަހާއި، އަވަރްޗިރި ބަސްބަހުގެ ޕޯޗުގީސް ސިންގަލަ، ތަމިލަ، ހިނދީ ބަސްބަހުން ލޯނުލަފުޒު ގެނައުމަށް ފަސް އިސްކަމެއް ދެވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ޒަމާނީ ތަހުޒީބުގެ ބަޔަކީ އިނގިރޭސި ބަސް ކަމަށްވާތީ މި ބަހުން ފަސް ލޯނުލަފުޒު ގެނުވެއެވެ. ލޯނުލަފުޒު ހެދޭ 2 ގޮތެއް ވެއެވެ.

17.1 ބޭރު ލަފުޒަކާ ދިވެހި ލަފުޒަކާ އެއްކުރުން

ލޯނުލަފުޒު ހަދާ އެއް ގޮތަކީ ބޭރު ބަސްބަހުގެ ނަންނަމުގެ އެއްބައި ދިވެހިކޮށްގެން އައު ލަފުޒު ހެދުމެވެ.

މިސާލު:

ބޭރު ލަފުޒު	ލޯނުލަފުޒު
ސޯޝަލް މީޑިއާ	މީސްމީޑިއާ
ކުއެސްޗަން މާކް	ސުވާލުމާކު
ރެއިންކޯޓް	ވިއްސާރަކޯޓް

17.2 ބޭރު ލަފުޒު ދިވެހިބަހުގެ އަކުރުތަކުން ބަދަލުކުރުން

ލޯނުލަފުޒު ހަމަ ދެވަނަ ގޮތަކީ ދިވެހިބަހުގެ އަކުރުތަކުން ލިޔާ ގޮތަށް ބޭރު ލަފުޒަށް ބަދަލު ގެނެސްގެން އަދި ލަފުޒު ލިޔުމެވެ.

މިސާލު:

ބަސް	ބޭރު ލަފުޒު - ދިވެހިކުރި ލަފުޒު
އަރަބި	ޖާމިޢާ - ޖާމިއާ، ޤަވާޢިދު - ގަވާއިދު، ނަޞީޙަތް - ނަސޭހަތް، ޢައިން - އައިން، ޒިންދާބާދު - ކާލިޖާއިސް، ޖިހާދު - ޖިހާދު، ނަފްސު- ނަފުސު
ފާރިސީ	ނަމާޒް - ނަމާދު، ރޯޒާ - ރޯދަ، ބަންދަރު - ބަނދަރު
އުރުދޫ	ފިސްތޯމަންޖަރު - ފިސްތޯމަންޖަރު
އިނގިރޭސި	ކާރު – ކާރު، ޓްރާފިކް - ޓްރެފިކް، ނަރުސް – ނަރުސް ބާސްކެޓްބޯޅަ - ބަސްކެޓްބޯޅަ، ކޮންކްރީޓް – ކޮންކްރީޓް
ޕޯޗުގީޒު	މަރުތޮއްޓު – މަރުތޮއްޓު، މޭޒަ - މޭޒު

18. އަޑުލަފުޒު ލިޔުން

އަޑުލަފުޒު ލިޔުމުގައި އުއްޕަތްކުރުން ނުވަތަ ކަމުކުން އިތުރު އަޑު ގުޅުވައިގެން ލަފުޒު ލިޔުމެވެ.

މިސާލު:

ލަފުޒު	ލަފުޒު އުފެދުނު ގޮތް
ޖިންޖެން ކޮވެލި	މި ދޫނީގެ ގޮވުމުގެ އަޑުން.
ތަޅާ	ތަކެތިގަނޑެއް ދެ ދަތަ ތަޅާލެވިގައި ހިއްޖެއިދައި އާންމު ކަރުދާސްފަތްގައި ވައިއެޅުމުން ގޮވާ އަޑުން.
އަކަސްދުވުން	ކެއުމާ އިރު ކަރުތެރޭން ނުކުންނަ އަޑުން.

19. ލަފުޒު އިޖާދުކުރުން

ލަފުޒު އިޖާދުކުރުމަކީ ވަކި ނަމެއް ނުވަތަ އަދި އުޅެއްނުވާ ނުވަތަ މަޢުނާއެއް ތަޢާރަފުވާ ގޮތަކާ ގުޅުވައިގެން އަދި ލަފުޒު ލިޔުމެވެ. މި ގޮތުން އެ އުޅެއްގެ ސިފައަށް ނުވަތަ މަސައްކަތަށް ނުވަތަ ކުލާ ބޭނުމަށް ނުވަތަ ތަޢާރަފުކުރި މީހާގެ ނިސްބަތުން ލަފުޒު ހަދައެވެ.

މިސާލު:

	އުސޫލު	މިސާލު
19.1	ސިފައަށް ނިސްބަތްކޮށް	ތަވަކާލި، ހިރިބުރި، ދަނދިސަހައިބިރި
19.2	ބޭނުމަށް ނިސްބަތްކޮށް	ދުންބަލާ ފޮގަނޑު
19.3	ތަޢާރަފުވި ގޮތަށް ނިސްބަތްކޮށް	ކޭޒް (ހަނދު/ހަވާރު/ފޮށި)، ޖުމުހޫރިއްޔާ
19.4	މަސައްކަތަށް ނިސްބަތްކޮށް	ތަރުޖަމާ، ރަށްދަރި، ކާޑާ
19.5	ތަޢާރަފުކުރި މީހާއަށް ނިސްބަތްކޮށް	ސޭންޑްވިޗް، ތަރިމާރާތްތަށް، ކަޅުހުއްޓިފާވާ

8 މޭ 2023